

§ 27.**За придаточно-то допълнително прѣложение.**

1. *Ныя знаемъ, че солнце-то свѣти и сгрѣва земѣ-тѣ.* — Подлежащѣ: *Ныя*; сказуемо: *знаемъ, че солнце-то свѣти и сгрѣва земѣ-тѣ.* — *Че солнце-то свѣти и сгрѣва земѣ-тѣ* ся относи на сказуемо-то: *знаемъ*, на вопросъ: *что знаемъ?* и служи му за допълненіе. Но това допълненіе само составлява цѣло прѣложение. Въ него подлежащѣ е: *солнце-то*; сказуемо: *свѣти и сгрѣва земѣ-тѣ.*

Прѣложение, което ся относи на нѣкои думѣ и служи ю за допълненіе, наречася *придаточно допълнително прѣложение.* — *Че солнце-то свѣти и сгрѣва земѣ-тѣ* — придаточно допълнително прѣложение.

2. Ученикъ е дѣженъ да ради, чото всякога да знае добре урока-тѣ си. — Прѣди Колумба въ Европѣ не са знали, че има Америка. — Думатъ, че на мѣсячинѣ-тѣ нѣма жители.

3. Обадили Симеону, че Унгары-тѣ минжли Дунавъ.

Едно прѣложение — безлично — изяв. накл. неопр. пр. вр. З л. — *Че Унгары-тѣ минжли Дунавъ* ся относи на сказ.: *обадили*, на въ: *что обадили Симеону?* и е прил. допълн. прѣложение. Въ него подл. е: *Унгары-тѣ* — З л.; сказ.: *минжли Дунавъ* — изяв. накл. неопр. пр. вр. З л.

4. 1) Во всяко изъ слѣдующи-тѣ прѣложениа да изразијтъ допълненіе-то съ цѣло прѣложеније:

Приѣзжай ѿученикъ ся надѣ за награда. — Лѣшивый ученикъ не може да чака похвалу за себе. — Баща е печаленъ за лоши-тѣ успѣхи на сына му. — Богъ хоче исправленіе-то на грѣшника. — Ныя не си знаемъ смртныя-тѣ часъ. — Добро-то дѣте желає дѣлъгъ животъ на свои-тѣ родители.

2) Да притуркујтъ прил. доп. прѣложение во всяко изъ слѣдующи-тѣ прѣложенија:

Земледѣлеца-тѣ ся старає. — Занятія-та на тѣрговеца состојујтъ — Добрый сынъ ради — Родители-тѣ скрѣбѫтъ — Родители-тѣ ся радватъ. —